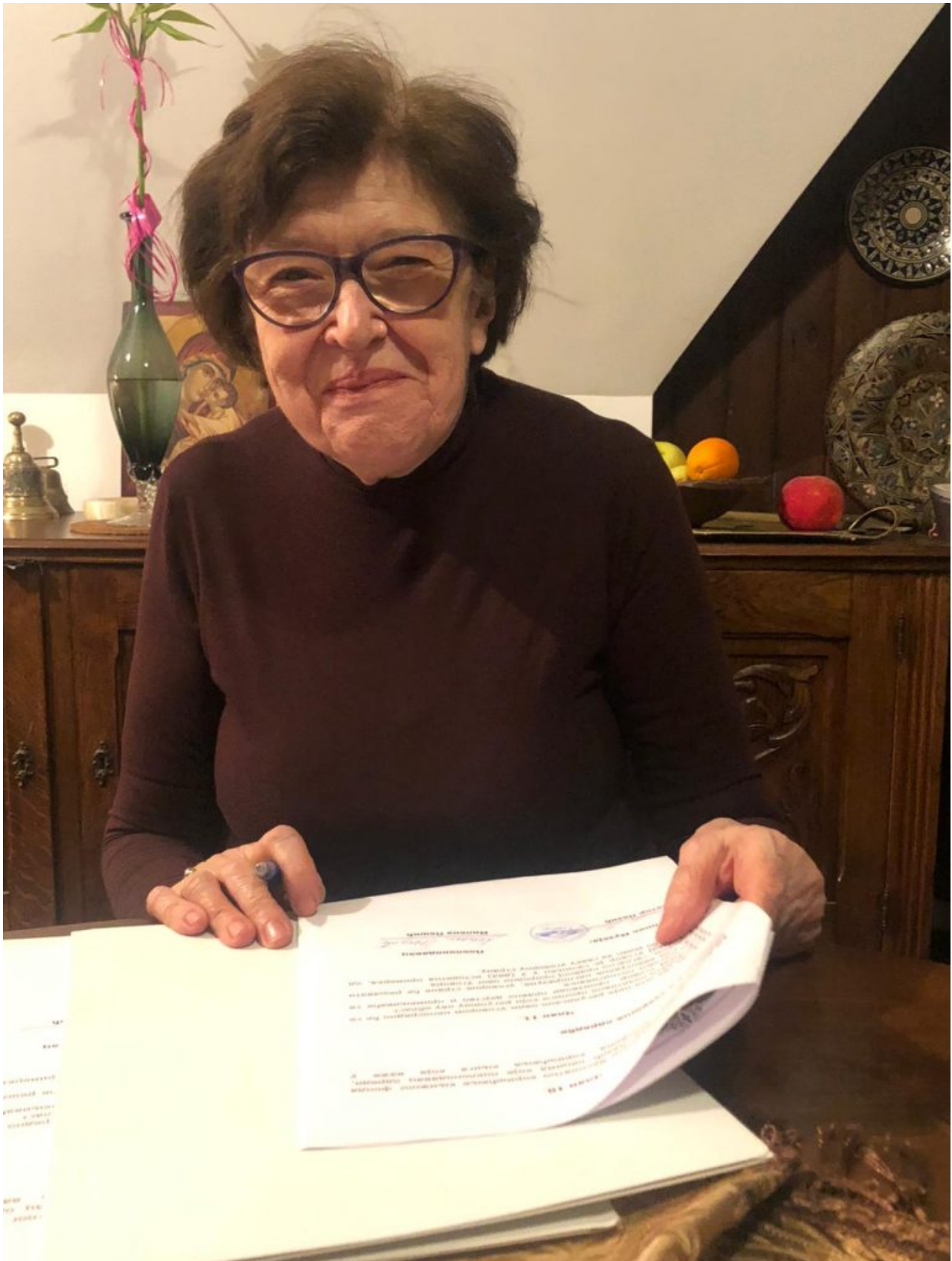

Легат архитекте Бранка Пешића у Адлигату

Легат једног од најзначајнијих архитеката српске историје, универзитетског професора и пројектанта многих значајних објеката у Београду и у свету, славног Бранка Пешића (1921-2006), ускоро ће бити формиран у Удружењу за културу, уметност и међународну сарадњу „Адлигат“ у оквиру којег су отворени Музеј књиге и путовања и Музеј српске књижевности.

Супруга покојног архитекте Бранка Пешића Милена Пешић и председник Адлигата Виктор Лазић потписали су уговор о поклону којим се овом удружењу поклања Легат архитекте Бранка Пешића у којем ће се чувати књиге из његове личне библиотеке, значајна фото-документација, лични предмети као и драгоцени архивски материјали,

међу којима су свакако најзначајнији они везани за изградњу Новог Београда, Београђанке и Храма Светог Саве.

Пешић је био пројектант, шеф градилишта и бироа у Дирекцији за

изградњу Новог Београда (1947-51). Био је професор Грађевинског факултета у Београду (1951-1986). Два најзначајнија симбола Београда пројектовао је управо Пешић, па је постао познат као „отац Београђанке и кум Храму Светог Саве“.

„Бранко Пешић је великан српске архитектуре. На многобројним конкурсима добио је више од двадесет награда, реализовао је око стотинак пројеката. Београђанка и Храм Светог Саве су његова ремек дела, али су међу његовим остварењима и тридесетак цркава и конака широм бивше Југославије, од којих су нека решења прави бисери архитектуре. Реализовао је и више од седамдесет павиљона југословенских изложби у иностранству од Париза, Каира, Москве и Пекинга, Дубаја до Сао Паула, Њујорка и Сан Франциска“, каже Виктор Лазић, председник Адлигата.

Највишу грађевину на Балкану, Палату Београд висине сто метара, укупне површине 40.000 квадрата, Пешић је урадио на дивљење и струке и јавности. Само у изградњи „Београђанке“ учествовало је 74 предузећа са око десет хиљада радника, од којих нико није настрадао, нити се повредио упркос висини зграде.

Још већи и компликованији подухват представљао је наставак градње Храма Светог Саве, једне од највећих цркава на свету (само је површина приземља 3.255 квадрата) педесет година после започетих радова, на позив патријарха Германа. Поред огромног стручног ангажовања, Пешић је нашао времена за сакупљање средстава за даљу изградњу храма. У том циљу је одржао многобројна предавања и изложбе у земљи и широм света, од Аустралије до Велике Британије. За свој рад на Храму није тражио нити добијао плату; сматрао је тај рад светом дужношћу и својим личним прилогом. Техничко решење подизања куполе од четири хиљаде тона са шеснаест дизалица, која је у потпуности изграђена на земљи, у унутрашњости храма, дело сјајних конструктора Пешићевог тима из предузећа „Трудбеник“, било је нарочито важан подвиг српског грађевинарства. Више од две хиљаде стручњака из целог света пратило је овај јединствени грађевински подухват, што довољно говори о светском значају овог догађаја.

За свој рад награђен је Орденом рада првог реда, Орденом заслуга за народ, Орденом Светог Саве првог реда „за десетогодишње сагоревање на пројектовању и вршењу надзора изградње Спомен Храма Светог Саве“, а постхумно Великим крстом краљевског ордена Белог орла.

Занимљивост је да се у Удружењу Адлигат налази и легат градоначелника Бранка Пешића, па ће двојица истоимењака који су у истом временском раздобљу радили заједно, били пријатељи и значајно задужили Београд, такође и сада симболично бити под истим кровом.

